

Ukrainian Journal of Nephrology and Dialysis

Scientific and Practical, Medical Journal

Founders:

- State Institution «Institute of Nephrology NAMS of Ukraine»
- National Kidney Foundation of Ukraine

ISSN 2304-0238;
eISSN 2616-7352

Journal homepage: <https://ukrjnd.com.ua>

Research Article

doi: 10.31450/ukrjnd.4(76).2022.01

M. Kolesnyk, N. Kozliuk, O. Razvazhaeva

National Registry of Patients with Chronic Kidney Disease and Patients with Acute Kidney Injury 20 years: acquisitions and perspectives

State Institution «Institute of Nephrology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine», Kyiv, Ukraine

Citation:

Kolesnyk M, Kozliuk N, Razvazhaeva O. National Registry of Patients with Chronic Kidney Disease and Patients with Acute Kidney Injury 20 years: acquisitions and perspectives. Ukr J Nephrol Dial. 2022;4(76):3-9. doi: 10.31450/ukrjnd.4(76).2022.01.

Abstract. *The history of the establishment of the National Registry is rather complicated and proceeds in several stages. It started in 2002, and the multistage nature of the Registry is related to the medical and technological changes that ensure the functioning of the registry (modification of the individual registration forms and the reporting form), as well as to the target groups of patients (patients with chronic kidney disease, kidney transplant recipients, or patients with acute kidney injury).*

The National Registry is managed by its coordinating committee, and regional registries are managed by regional coordinators. The rating evaluation of the status of medical care of nephrology patients in Ukrainian regions and Kyiv is prepared annually based on the regional registries.

We believe that the transformation of the effective aggregated version of the Registry into an online version is necessary and perspective.

Keywords: *National Register, medical and technological ensuring, rating, regions.*

Conflict of interest statement. The authors declare no competing interest.

© M. Kolesnyk, N. Kozliuk, O. Razvazhaeva, 2022.

Correspondence should be addressed to Mykola Kolesnyk: director@inephrology.kiev.ua

Article history:

Received September 22, 2022

Received in revised form
September 28, 2022

Accepted September 29, 2022

© Колесник М. О., Козлюк Н. І., Разважаєва О. О., 2022

УДК 616.61-08:614.2 (091)(477)

М. О. Колесник, Н. І. Козлюк, О. О. Разважаєва

Національному реєстру хворих на хронічну хворобу нирок та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок 20 років: надбання та перспективи

ДУ «Інститут нефрології НАМН України», м. Київ

Резюме. Історія становлення національного реєстру досить складна і багатоетапна. Розпочалась вона у 2002 році. Багатоетапність пов'язана зі змінами медико-технологічного забезпечення функціонування реєстру (модифікацією індивідуальних форм реєстрації та звітної форми), цільових груп хворих (хворі на хронічну хворобу нирок (ХХН), з трансплантованою ниркою або пацієнти з гострим пошкодженням нирок (ГПН)).

Менеджмент національного реєстру здійснює його координаційний комітет, а регіональних реєстрів, - регіональні координатори.

На основі даних регіональних реєстрів щорічно формується рейтингова оцінка стану надання нефрологічної допомоги хворим нефрологічного профілю в областях України та м. Києві.

Вважаємо, що необхідним та перспективним є трансформація нині діючого агрегованого варіанту реєстру в on-line варіант.

Ключові слова: національний реєстр, медико-технологічне забезпечення, рейтинг областей.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Першим етапом національного реєстру хворих на хронічну хворобу нирок був аналіз даних форми 47-здоров «Звіт про мережу та діяльність медичних закладів»;

форми 17 – «Звіт про медичні кадри»;

форми 12 – «Звіт про захворювання, зареєстровані у хворих, які проживають в районі обслуговування лікувально-профілактичного закладу»;

форми 20 «Звіт лікувальнопрофілактичного закладу»;

форми 67 «Звіт про кількість хворих, які перебувають на обліку з хронічною нирковою недостатністю та пацієнтів з трансплантованою ниркою».

Завдяки цьому у 2002 році був сформований та виданий довідник «Основні показники нефрологічної допомоги в Україні за 2002-2003 роки» (рис.1) [1].

На той час на обліку перебували 10057 хворих на ХНН, 1691 із яких були з вперше встановленим діагнозом. 3-поміж наших співвітчизників лише 19 хворих мали можливість лікуватися методом перитонеального діалізу (ПД). Усього 1514 пацієнтів лікувалися методом гемодіалізу (ГД) (табл. 3).

Було зареєстровано лише 378 пацієнтів з функціонуючим нирковим трансплантатом; доступність нирковою замісною терапією (НЗТ) населенню України становила 40,0 на 1 млн. Співвідношення модальностей НЗТ складало: ГД – 79,2%, ПД – 1%, ТН – 19,8%.

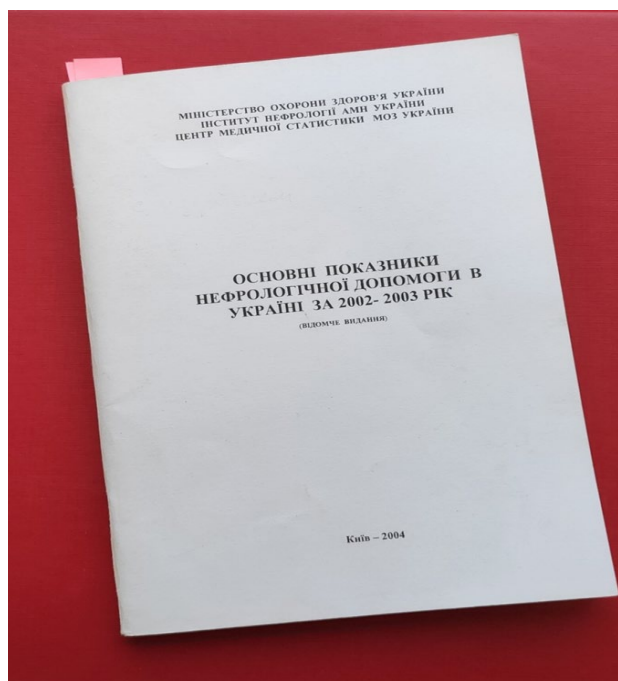

Рис. 1. Фото першого довідника «Основні показники нефрологічної допомоги в Україні за 2002-2003 роки»

Микола Олексійович Колесник
director@inephrology.kiev.ua

шкодженню нирок та інструкцій щодо їхнього заповнення»:

- форма первинної облікової документації № 167-1/о «Реєстраційна карта хворого з хронічною хворобою нирок (ХХН) або трансплантованою ниркою (ТН) № ____»;
- форма первинної облікової документації № 167-2/о «Реєстраційна карта хворого з гострим пошкодженням нирок (ГПН) № ____»;
- форма звітності № 67 (річна) «Звіт про кількість хворих, які перебувають на обліку з хронічною хворобою нирок (ХХН), трансплантованою ниркою (ТН) або гострим пошкодженням нирок (ГПН), за 20__ рік»;
- інструкція щодо заповнення форми первинної облікової документації № 167-1/о «Реєстраційна карта хворого з хронічною хворобою нирок (ХХН) або трансплантованою ниркою (ТН) № ____»;
- інструкція щодо заповнення форми первинної облікової документації № 167-2/о «Реєстраційна карта хворого з гострим пошкодженням нирок (ГПН) № ____»;

- інструкція щодо заповнення форми звітності № 67 (річна) «Звіт про кількість хворих, які перебувають на обліку з хронічною хворобою нирок (ХХН), трансплантованою ниркою (ТН) або гострим пошкодженням нирок (ГПН), за 20__ рік».
- Наказ пройшов державну реєстрацію у Міністерстві юстиції України і опублікований у «Офіційному віснику України» від 07 вересня 2012 року № 65.

Вважаємо за необхідне наголосити, що обробка персональних даних пацієнтів з хронічною хворобою нирок, трансплантованою ниркою або гострим пошкодженням нирок здійснюється відповідно до вимог законодавства України про захист персональних даних.

Оскільки пацієнти з функціонуючим нирковим трансплантатом є хворими на ХХН, то у 2015 році реєстр був трансформований у «Національний реєстр хворих на хронічну хворобу нирок та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок» (рис. 3) [2].

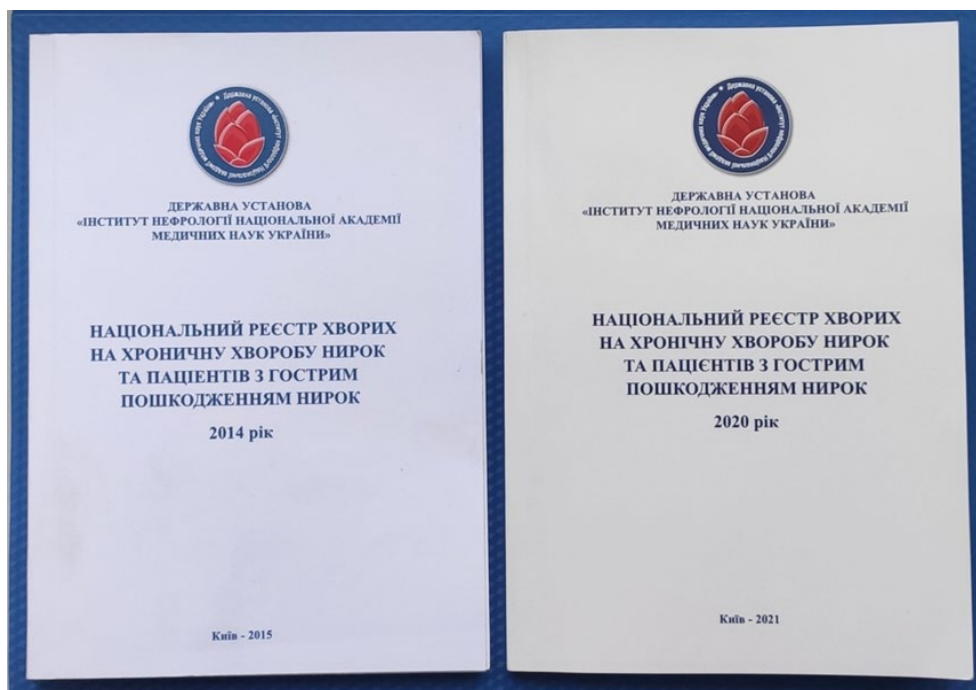

Рис. 3. Фото «Національний реєстр хворих на хронічну хворобу нирок та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок» за 2014 та 2020.

Реєстр складається з п'яти розділів, в яких наводяться показники надання спеціалізованої допомоги хворим на ХХН III-V стадій та пацієнтів з ГПН в Україні загалом та у кожному суб'єкті держави окремо:

розділ I. Загальні відомості;

розділ II. Лікування хворих на ХХН V стадії методом гемодіалізу;

розділ III. Лікування хворих на ХХН V стадії методом ПД;

розділ IV. Дані про хворих з трансплантованою ниркою;

розділ V. Лікування хворих з гострим пошкодженням нирок (ГПН).

Станом на 01.01.2022 рік на обліку перебувало 39 430 хворих на хронічну хворобу нирок III-V стадії (табл. 1), 3767 із яких були з вперше встановленим діагнозом. Методом перитонеального діалізу лікувались 931 хворий, гемодіалізу 8717 пацієнтів.

Таблиця 1

Розподіл хворих на хронічну хворобу нирок за стадіями у 2021 році

	Хворі на ХХН III-V стадії	III стадія			IV стадія			V стадія		
		абс. дані	на 1 млн. нас.	%	абс. дані	на 1 млн. нас.	%	абс. дані	на 1 млн. нас.	%
Україна	39 430	20 912	501,1	53,0	5 437	130,3	13,8	13 081	313,4	33,2

Дані щодо забезпеченості населення України НЗТ (2002-2012-2021 рр.) у цілому та за окремими їх видами подані у табл.2.

Таблиця 2

Забезпеченість НЗТ населення України (2002-2021 рр.)

Показники		2002	2012	2021
Кількість ГД хворих	Абс.	1 514	4952	8 717
	На 1млн населення	31,7	108,9	208,9
Кількість ГД хворих, що вперше взяті на лікування	Абс.	377	918	1 527
	На 1 млн населення	7,9	20,2	36,6
Кількість ПД хворих	Абс.	19	877	931
	На 1 млн населення	0,4	19,3	22,3
Кількість ПД хворих, що вперше взяті на лікування	Абс.	—	237	144
	На 1млн населення	—	5,2	3,5
Загальна кількість діалітичних хворих (ГД+ПД)	Абс.	1 533	5 829	9 648
	На 1 млн населення	32,1	128,2	231,2
Кількість «нових» хворих, що взяті на лікування діалізом (ГД+ПД)	Абс.	377	1 155	1 668
	На 1 млн населення	7,9	25,4	40,1
Кількість хворих з функціонуючою трансплантованою ниркою (ФТН)	Абс.	378	840	1 533
	На 1 млн населення	7,9	18,5	35,7
Кількість хворих, яким у звітному році трансплантували нирку	Абс.	69	100	135
	На 1 млн населення	1,4	2,2	3,2
Всього хворих на НЗТ	Абс.	1 911	6 669	11 181
	На 1 млн населення	40,0	146,7	267,9
Співвідношення видів НЗТ	% ГД	79,2	74,3	78,0
	% ПД	1,0	13,2	8,3
	% ТН	19,8	12,5	13,7

З 2015 року «Національний реєстр хворих на хронічну хворобу нирок та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок» є джерелом інформації щодо проведення щорічної рейтингової оцінки якості надання спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в областях України з

використанням методу комплексних статистичних коефіцієнтів (табл. 3) [3, 4].

Визначено місце кожної області у національному рейтингу спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю. Основою визначення рейтингу області був порівняльний

аналіз складових спеціалізованої медико-профілактичної допомоги хворим нефрологічного профілю:

- I. Організації та доступності нефрологічної допомоги;
- II. Лікування хворих на хронічну хворобу нирок V ГД;
- III. Лікування хворих на хронічну хворобу нирок V ПД;

- IV. Лікування хворих на хронічну хворобу нирок V Т;
- V. Лікування хворих з ГПН.

Зазначене є надзвичайно важливим для прийняття відповідних рішень на регіональному рівні, особливо з огляду на процеси децентралізацію влади та підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування за стан медичної допомоги загалом і нефрологічним хворим зокрема.

Таблиця 3

Сумарна рейтингова оцінка спеціалізованої медико-профілактичної допомоги хворим нефрологічного профілю в Україні у 2020 році

Місце в рейтингу	Адміністративна територія	Сума балів	Порівняно з 2019 роком
1	Херсонська	34	↑
2	Закарпатська	32	↑
3	м. Київ	30	↑
4	Івано-Франківська	25	↑
5	Волинська	23	±
6	Чернігівська	17	±
7	Рівненська	13	↓
8	Львівська	9	±
9	Вінницька	8	↑
10	Сумська	6	↑
10	Тернопільська	6	↓
11	Хмельницька	4	±
11	Черкаська	4	±
12	Запорізька	2	↑
13	Миколаївська	-1	↓
14	Донецька	-2	↓
15	Харківська	-4	↓
16	Чернівецька	-8	↓
17	Житомирська	-10	↓
18	Дніпропетровська	-13	↓
19	Одеська	-19	↓
20	Полтавська	-24	↓
21	Кіровоградська	-33	↓
22	Київська	-37	↓
23	Луганська	-66	↓

↑ - покращення
↓ - погіршення
± - без змін

На наш погляд, найближчим часом необхідно змінити технологічні засади функціонування Національного реєстру України здійснивши пере-

хід від використання агрегованих даних (секція С) на on-line функціонування (секція В) реєстру ERA (рис. 4).

Рис. 4. Технологічна схема роботи Національного реєстру хворих на хронічну хворобу нирок (ХХН) та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок (ГПН) у режимі on-line.

Висновки:

Регіональні та Національний реєстри формуються щорічно, що дозволяє системно аналізувати стан спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в Україні.

Дані регіональних реєстрів є основою рейтингової оцінки стану спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю і є підґрунтям для прийняття необхідних управлінських та фінансових рішень.

Дані Національного реєстру відображаються у реєстрі ERA і демонструють реальний стан надання спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в Україні порівняно з іншими європейськими країнами, що диктує необхідність прийняття необхідних змін на державному рівні для покращення ситуації в Україні.

Подяка. Автори висловлюють глибоку вдячність усім координаторам регіональних реєстрів, завдяки високому професіоналізму та відповідальності яких протягом 20 років створювались регіональні та Національний реєстри хворих на ХХН та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Інформація про внесок кожного учасника.

Колесник М. О.: аналіз отриманих результатів;

Козлюк Н. І.: формування тексту роботи;

Разважасва О. О.: визначення сумарних показників та їх оцінка.

Література (References):

1. *Kolesnyk MO*, hol. redaktor. *Osnovni pokaznyky nefrolohichnoi dopomohy v Ukraini za 2002-2003 roky* /uklad. NO Saidakova, HS Vladziiivska; Ministerstvo okhorony zdorovia Ukrainy, Instytut nefrolohii AMN Ukrainy, Tsentr medychnoi statystyky MOZ Ukrainy. Kyiv: 2004.120 s. [In Ukrainian].
2. *Kolesnyk MO*, hol. redaktor. *Natsionalnyi reiestr khvorykh na khronichnu khvorobu nyrok ta patsientiv z hostryim poshkozhdenniam nyrok: 2020 rik* /uklad. NI Kozlyuk, OO Razvazhaieva; Derzhavna ustanova «Instytut nefrolohii NAMN Ukrainy». Kyiv; 2021.179 s. [In Ukrainian].
3. *Kolesnyk MO, Saidakova NO, Kozlyuk NI, Nikolaenko SS.* Medyko-profilaktychna dopomoha khvorym nefrolohichnoho profilu 2009-2012, shcho robyty dali? *Zhurnal Nefrolohii ta Dializu.* 2013;3(39):3-14. doi: [https://doi.org/10.31450/ukrjnd.3\(39\).2013.01](https://doi.org/10.31450/ukrjnd.3(39).2013.01) [In Ukrainian].
4. *Kolesnyk MO, Kozlyuk NI, Razvazhaieva OO.* Analysis of the status of providing specialized medical and preventive care to nephrological patients in Ukraine in 2020. *Ukr J Nephrol Dial.* 2021;2(70):3-12. doi: 10.31450/ukrjnd.2(70).2021.01.